

บันทึก

เรื่อง การออกกฎกระทรวงตามความในมาตรา ๘

แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

กรมโยธาธิการได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๙๑๓/๖๔๙๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมโยธาธิการได้ดำเนินการยก ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อควบคุมอาคารขนาดใหญ่ โดยในร่างกฎกระทรวงนี้ได้บัญญัติไว้ว่า รายละเอียด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการติดตั้งระบบประปา ไฟฟ้า และการป้องกันอัคคีภัย การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดน้ำเสีย เป็นต้น ให้เป็นไปตามที่กรมโยธาธิการ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหตุผลเนื่องจากกรมโยธาธิการเห็นว่า การติดตั้งระบบ ต่าง ๆ เป็นทางด้านวิชาการปัจจุบันเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ระบบการติดตั้งต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขตามด้วย ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวจึงได้ มอบให้กรมโยธาธิการไปกำหนดเรื่องวิธีการติดตั้งระบบต่าง ๆ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อการคล่องตัวในการแก้ไขกฎหมายต่อไป ซึ่งคณะกรรมการควบคุมอาคารได้พิจารณา ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า ตามร่างกฎกระทรวงได้มอบอำนาจให้กรมโยธาธิการไป กำหนดรายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น จะ สามารถกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

กรมโยธาธิการจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา ปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรมโยธาธิการแล้ว เห็นว่า การที่มาตรา ๘^๑ แห่ง

^๑พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัยการป้องกันอัคคีภัย การ สาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่ การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

(๑) ลักษณะ แบบ รูปทรง สัดส่วน เนื้อที่ และที่ตั้งของอาคาร

(๒) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน ความคงทน ตลอดจนลักษณะและคุณสมบัติของวัสดุที่

ใช้

(๓) การรับน้ำหนัก ความต้านทาน และความคงทนของอาคารหรือพื้นดินที่รองรับอาคาร

(๔) แบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบการประปา ไฟฟ้า ก๊าซและการป้องกันอัคคีภัย

(๕) แบบและจำนวนของห้องน้ำและห้องส้วม

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารหรือสิ่งที่จะติดตั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้อาคารนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะควบคุมอย่างเข้มงวดเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจรและการอื่นที่จำเป็น ซึ่งในเรื่องของระบบการประปา ไฟฟ้า ก๊าซ การป้องกันอัคคีภัย การจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลนั้น มาตรา ๘ (๔) และ (๖) ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดแบบและวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบการประปา ไฟฟ้า ก๊าซ และการป้องกันอัคคีภัย (มาตรา ๘ (๔)) และกำหนดระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (มาตรา ๘(๖)) จึงเห็นได้ว่าการที่จะกำหนดในเรื่องของระบบต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วจะต้องกำหนดไว้ในกฎกระทรวง และการออกกฎกระทรวงดังกล่าวนี้จะต้องได้รับคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารด้วย ดังนั้น ตามปัญหาที่หาหรือว่ากรมโยธาธิการจะออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดในเรื่องการติดตั้งระบบประปา ไฟฟ้าการป้องกันอัคคีภัย การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดน้ำเสีย ฯลฯโดยกำหนดในกฎกระทรวงว่า รายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เกี่ยวกับการติดตั้งระบบต่าง ๆ ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กรมโยธาธิการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่เป็นไปตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯที่บัญญัติให้กำหนดในเรื่องระบบต่างๆ ดังกล่าวต้องกำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับเหตุผลของกรมโยธาธิการที่ว่า การติดตั้งระบบประปา ไฟฟ้าการป้องกันอัคคีภัย การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดน้ำเสีย ฯลฯเป็นเรื่องทางด้านการวิชาการและต้องการแก้ไขเพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การมอบให้กรมโยธาธิการ

(๖) ระบบการจัดแสงสว่าง การระบายอากาศ การระบายน้ำ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๗) ลักษณะ ระดับ เนื้อที่ช่องที่ว่างภายนอกอาคารหรือแนวอาคาร

(๘) ระยะหรือระดับระหว่างอาคารกับอาคารหรือเขตที่ดินของผู้อื่นหรือระหว่างอาคารกับถนน ตรอก ซอย ทางเท้า หรือที่สาธารณะ

(๙) พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กั๊บลรด์ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารบางชนิดหรือบางประเภท ตลอดจนลักษณะและขนาดของพื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นดังกล่าว

(๑๐) บริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารชนิดใดหรือประเภทใด

(๑๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนเคลื่อนย้าย ใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

(๑๒) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาต การอนุญาตการต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับรอง และการออกใบแทนตามพระราชบัญญัตินี้

กำหนดเรื่องระบบต่าง ๆ ดังกล่าวโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะทำให้มีความคล่องตัว นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า เรื่องที่จะมอบให้กรมโยธาธิการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษานี้ อาจกำหนดไว้เป็นรายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขท้ายกฎกระทรวงได้ ซึ่งก็จะทำให้สามารถเข้าใจบทบัญญัติที่เป็นสาระของกฎกระทรวงดังกล่าวได้ง่าย และการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขท้ายกฎกระทรวงดังกล่าว ก็อาจกระทำได้ไม่ต่างไปจากการที่กรมโยธาธิการจะแก้ไขประกาศของกรมโยธาธิการที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเอง เพราะแม้ว่าการออกกฎกระทรวงจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ตาม แต่กรณีเร่งด่วนก็อาจเร่งรัดการดำเนินการได้

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๓๒